

**EGZAMIN
W KLASIE TRZECIEJ GIMNAZJUM
W ROKU SZKOLNYM 2014/2015**

CZĘŚĆ 1.

JĘZYK POLSKI

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZE: GH-P1, GH-P4, GH-P5**

Zadanie 1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].

Rozwiązanie

2F

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 5) omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu [...].

Rozwiązanie

FP

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].

Rozwiązanie

D

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	4. Wartości i wartościowanie. Uczeń: 2) omawia na podstawie poznanych dzieł literackich [...] podstawowe, ponadczasowe zagadnienia egzystencjalne, np. [...] samotność [...].

Rozwiązanie

A

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 5. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3. Interpretacja. Uczeń: 1) przedstawia propozycję odczytania konkretnego tekstu kultury [...].

Rozwiązanie

B

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 4) wskazuje funkcje użytych w utworze środków stylistycznych z zakresu słownictwa ([...] zdrobnień [...]). <i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2. Analiza. Uczeń: 4) rozpoznaje w tekście literackim porównanie [...] i objaśnia jego rolę.

Rozwiązanie

PP

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 7. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Tworzenie wypowiedzi.	2. Świadomość językowa. Uczeń: 4) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie.

Rozwiązanie

B

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 8. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3. Interpretacja. Uczeń: 2) uwzględnia w interpretacji potrzebne konteksty (całość utworu). Uczeń zna teksty literackie [...]. Teksty poznawane w całości [...] przy czym nie można pominąć autorów i utworów oznaczonych gwiazdką (Adam Mickiewicz, <i>Dziady cz. II</i>).

Rozwiązanie

C

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 9. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 2) charakteryzuje postać mówiącą w utworze.

Rozwiązanie

B

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 10. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3. Interpretacja. Uczeń: 1) przedstawia propozycję odczytania konkretnego tekstu kultury [...].

Rozwiązanie

D

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 11. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 2) charakteryzuje postać mówiącą w utworze.

Rozwiązanie

B1

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 12. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3. Interpretacja. Uczeń: 1) przedstawia propozycję odczytania konkretnego tekstu kultury [...].

Rozwiązanie

FP

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 13. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3. Interpretacja. Uczeń: 1) przedstawia propozycję odczytania konkretnego tekstu kultury [...].

Rozwiązanie

B

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 14. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2. Analiza. Uczeń: 1) dostrzega swoistość artystyczną dzieła.

Rozwiązanie

A

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 15. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2. Analiza. Uczeń: 5) rozpoznaje: [...] rym, refren; [...].

Rozwiązanie

PF

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 16. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].

Rozwiązanie

PP

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 17. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].

Rozwiązanie

B

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 18. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3. Świadomość językowa. Uczeń: 5) rozpoznaje w zdaniach [...] różne rodzaje [...] orzeczeń [...] – rozumie ich funkcje.

Rozwiązanie

AC

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 19. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3. Świadomość językowa. Uczeń: 6) rozróżnia rodzaje zdań złożonych podrzędnie [...] oraz rozumie ich funkcje w wypowiedzi.

Rozwiązanie

D

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 20. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2. Samokształcenie i docieranie do informacji. Uczeń: 3) korzysta ze słownika języka polskiego [...]. 3. Świadomość językowa. Uczeń: 2) rozpoznaje wyrazy wieloznaczne i rozumie ich znaczenie w tekście.

Rozwiązanie

2P

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 21. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
III. Tworzenie wypowiedzi.	1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 2) stosuje zasady organizacji tekstu zgodnie z wymogami gatunku, tworząc spójną pod względem logicznym i składniowym wypowiedź na zadany temat. 5) [...] uzasadnia własne zdanie, przyjmuje poglądy innych lub polemizuje z nimi.

Schemat punktowania

2 p. – uczeń zajmuje stanowisko i uzasadnia je, odwołując się do dwóch tekstów (poprzez podanie tytułów, nazwisk autorów lub w inny sposób). Uzasadnienie wynika z obydwu tekstów.

Przykładowe rozwiązanie

Nie każdego celebrytę można nazwać człowiekiem sławnym, ponieważ według Leszka Kołakowskiego, żeby być sławnym, trzeba czegoś wielkiego dokonać, a nie tylko zyskać masową popularność, wynikającą z częstego pojawiania się w telewizji, jak uważa Mirosław Pęczak.

1 p. – uczeń zajmuje stanowisko i uzasadnia je, odwołując się do tekstów ogólnikowo, LUB uzasadnienie stanowiska wynika tylko z jednego tekstu.

Przykładowe rozwiązanie

Nie każdego celebrytę można nazwać człowiekiem sławnym. Człowiek sławny zyskuje rozgłos dzięki swoim zasługom i działaniom, co wynika z tekstu Kołakowskiego.

0 p. – uczeń udziela odpowiedzi, której uzasadnienie nie ma w tekście potwierdzenia LUB wskazuje uzasadnienie będące cytatami z tekstu, LUB nie udziela odpowiedzi.

Uwaga!

1. Za odpowiedź zawierającą wyłącznie sformułowanie stanowiska uczeń otrzymuje 0 punktów.
2. Za odpowiedź zawierającą uzasadnienie bez sformułowanego stanowiska uczeń otrzymuje 0 punktów.

Zadanie 22. (0–10)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
III. Tworzenie wypowiedzi.	1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi [...] pisemne w następujących formach gatunkowych: urozmaicone kompozycyjnie i fabularnie opowiadanie [...]; dostosowuje odmianę i styl języka do gatunku, w którym się wypowiada; 2) stosuje zasady organizacji tekstu zgodne z wymogami gatunku, tworząc spójną pod względem logicznym i składniowym wypowiedź na zadany temat. 2. Świadomość językowa. Uczeń: 3) tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wysławiania się; świadomie dobiera synonimy i antonimy do wyrażenia zamierzonych treści; 4) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie; 5) stosuje różne rodzaje zdań we własnych tekstach; dostosowuje szyk wyrazów i zdań składowych do wagi, jaką nadaje przekazywanym informacjom; 6) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych [...]; 10) stosuje poprawne formy odmiany rzeczowników, czasowników (w tym imiesłów), przymiotników, liczebników i zaimków; stosuje poprawne formy wyrazów w związkach składniowych (zgody i rzędu). <i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej</i> 5) pisze poprawnie pod względem ortograficznym [...]; 6) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...].

Schemat punktowania**1. Treść (0–4)**

Oceniane cechy wypowiedzi ucznia		4 punkty	3 punkty	2 punkty	1 punkt	0 punktów*
		Uczeń				
Realizacja tematu		pisze opowiadanie zgodne z tematem (konieczne trzy elementy: podróż wydarzenie, sława).	pisze opowiadanie zgodne z tematem (konieczne trzy elementy: podróż wydarzenie, sława).	pisze opowiadanie w przeważającej części zgodne z tematem (pomija jeden z elementów zawartych w temacie).	podejmuje próbę napisania opowiadania na zadany temat.	pisze opowiadanie na inny temat lub pisze pracę w innej formie.
Urozmaicenie fabulame	Prezentowanie świata przedstawionego	określa czas, miejsce, tworzy akcję i wprowadza bohaterów oraz konkretyzuje wszystkie elementy świata przedstawionego.	określa miejsce, tworzy akcję i wprowadza bohaterów oraz konkretyzuje dwa elementy świata przedstawionego.	określa miejsce, tworzy akcję i wprowadza bohaterów oraz konkretyzuje jeden element świata przedstawionego.	podejmuje próbę tworzenia akcji i wprowadza bohaterów.	
	Sposób prowadzenia narracji	w sposób funkcjonalny posługuje się wybraną formą narracji oraz czasem gramatycznym.	w sposób funkcjonalny posługuje się wybraną formą narracji oraz czasem gramatycznym.	w przeważającej części stosuje wybraną formę narracji.	znaczne zaburzenia w stosowaniu wybranej formy narracji.	
	Sposób przedstawienia toku zdarzeń	logicznie układa wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego.	logicznie układa wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego.	w przeważającej części logicznie układa wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego.	znaczne zaburzenia logicznego uporządkowania wydarzeń.	
	Elementy wzbogacające wypowiedź	wzbogaca wypowiedź, wprowadza, np.: dialog, opis, dynamizuje akcję, kreuje nastrój, buduje napięcie, stosuje retrospekcję. (konieczne trzy elementy).	wzbogaca wypowiedź, wprowadza, np.: dialog, opis, dynamizuje akcję, kreuje nastrój, buduje napięcie, stosuje retrospekcję. (konieczne dwa elementy).	wzbogaca wypowiedź, wprowadza, np.: dialog, opis, dynamizuje akcję, kreuje nastrój, buduje napięcie, stosuje retrospekcję. (konieczny jeden element).	podejmuje próbę wzbogacenia wypowiedzi.	

* Jeżeli uczeń pisze opowiadanie na inny temat lub pisze pracę w innej formie, otrzymuje 0 punktów również w pozostałych kryteriach.

Uwaga!

1. Jeżeli kryterium *Elementy wzbogacające wypowiedź* nie zostało spełnione, a wszystkie pozostałe kryteria są zrealizowane, to ocenę należy obniżyć o jeden poziom.

2. W pracy krótszej od wyznaczonej objętości ocena segmentacji, stylu, języka, ortografii i interpunkcji pozostaje na poziomie 0.

2. Segmentacja tekstu (0–1)

1 p. – segmentacja konsekwentna i celowa.

0 p. – segmentacja przypadkowa lub brak segmentacji.

3. Styl (0–1)

1 p. – styl stosowny, konsekwentny, dostosowany do formy wypowiedzi.

0 p. – styl niestosowny, niekonsekwentny lub niedostosowany do formy wypowiedzi.

4. Język (0–2)

2 p. – dopuszczalnych 5 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych).

1 p. – dopuszczalnych 6 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych).

0 p. – powyżej 6 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych).

5. Ortografia (0–1)

1 p. – dopuszczalne 2 błędy.

0 p. – powyżej 2 błędów.

W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

1 p. – dopuszczalne 3 błędy.

0 p. – powyżej 3 błędów.

6. Interpunkcja (0–1)

1 p. – dopuszczalne 3 błędy.

0 p. – powyżej 3 błędów.

W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

1 p. – dopuszczalne 4 błędy.

0 p. – powyżej 4 błędów.

1. SPOSOBY OZNACZANIA BŁĘDÓW W PRACACH UCZNIOWSKICH

Rodzaje błędów	Sposób oznaczania*
Błędy merytoryczne	
naruszenie poprawności merytorycznej	rzecz.
usterki merytoryczne	
Błędy językowe	
1. błędy gramatyczne	jęz.
a) fleksyjne	
b) składniowe	
2. błędy leksykalne	
a) wyrazowe (słownikowe)	
b) frazeologiczne	
c) słowotwórcze	
3. błędy stylistyczne	
Błędy w zapisie	
a) ortograficzne	ort.
b) interpunkcyjne	int.
c) graficzne (przestawienie, opuszczenie lub zamiana liter)	graf.

* Sposób oznaczania błędu: oznaczenie właściwym skrótem kategorii błędu na marginesie pracy. Egzaminatorzy nanoszą informacje o błędach oraz liczbie przyznanych punktów bezpośrednio na pracy długopisem.

2. CHARAKTERYSTYKA BŁĘDÓW

• błędy merytoryczne

a) naruszenie poprawności merytorycznej – błędy zakłcające logikę wypowiedzi oraz błędy świadczące o nieznanomości tekstów, dotyczące rodzajów i gatunków literackich, tytułów, imion i nazwisk oraz bohaterów tekstów wskazanych w podstawie programowej;

b) usterki merytoryczne niewpływające na wywód argumentacyjny, koncepcję wypowiedzi pisemnej – pomyłki w nazwach własnych, w tym w nazwiskach i nazwach obcego pochodzenia, datach, niewłaściwe użycie pojęć, terminów, zniekształcanie cytatów.

• błędy językowe

1. błędy gramatyczne

a) fleksyjne

- **niewłaściwa postać wyrazu, np.**

widnokrąg zamiast widnokrąg

kontrol zamiast kontrola

wziąć zamiast wziąć

włanczać zamiast włączyć

- **niepoprawna odmiana wyrazu (niewłaściwa postać tematu fleksyjnego i/lub niewłaściwa końcówka fleksyjna), np.**

diabłowi zamiast diabłu

psowi zamiast psu

ja rozumie/ę zamiast ja rozumiem

w cudzysłowie zamiast w cudzysłowie

- **nieodmienianie wyrazu, który ma swój wzorzec deklinacyjny, np.**
Z przyjemnością przeczytałem komedię Aleksandra Fredo zamiast Z przyjemnością przeczytałem komedię Aleksandra Fredry

b) błędy składniowe

- **błędy w zakresie związku zgody, np.**
Do pokoju wszedł Tomasz i Jacek zamiast Do pokoju weszli Tomasz z Jackiem
Przyszło czterdzieści trzy osoby zamiast Przyszły czterdzieści trzy osoby
- **błędy w zakresie związku rzędu, np.**
bronić ojczyznę zamiast bronić ojczyzny
rozdzielić prawdę od fałszu zamiast rozróżniać prawdę i fałsz
mniejszy jak ty zamiast mniejszy niż ty albo mniejszy od ciebie
- **błędy w użyciu przymków i wyrażeń przymkowych, np.**
przed i po obiedzie zamiast przed obiadem i po obiedzie
na tygodniu zamiast w tygodniu
jechać do Białorusi zamiast jechać na Białoruś
- **niepoprawne konstrukcje z imiesłowowym równoważnikiem zdania, np.**
Czytając takie reportaże, łzy napływają same do oczu zamiast Kiedy czyta się takie reportaże, łzy same napływają do oczu
Mając cztery lata, mama kupiła mi rower zamiast Kiedy miałem cztery lata, mama kupiła mi rower
- **konstrukcje niepoprawne pod względem szyku, np.**
Mały Książę podróżował, żeby poznać przyjaciela, po planetach zamiast Mały Książę podróżował po planetach, żeby poznać przyjaciela
Bohaterski Odyseusz by oddał życie za towarzyszy swych zamiast Bohaterski Odyseusz oddałby życie za swych towarzyszy
- **nadużycie konstrukcji biernych, np.**
Mam dużo książek przeze mnie przeczytanych zamiast Mam dużo książek, które przeczytałem
- **brak umiejętności wyznaczania granicy zdania, „potoki” składniowe, np.**
Mój kolega Jacek opowiadał. Mi swoje przeżycia zamiast Mój kolega Jacek opowiadał mi swoje przeżycia

- **błędy leksykalne**

a) wyrazowe (słownikowe)

- **użycie wyrazów w niewłaściwym znaczeniu, np.**
Sformułowano oddział wojska zamiast Sformowano oddział wojska
Kobiety były otaczane powszednią czcią zamiast Kobiety były otaczane powszechną czcią
- **mylenie znaczeń wyrazów podobnych brzmieniowo i morfologicznie, np.**
efektowny i efektywny
integrować i ingerować
adaptować i adoptować
- **posługiwanie się pleonazmami, np.**
fakt autentyczny
rokować nadzieję
akwen wodny
okres czasu
- **naruszenie łączliwości wyrazu, np.**
odnieść porażkę zamiast ponieść porażkę
wyrządzać straty zamiast powodować straty
- **nadużywanie wyrazów modnych i zapożyczeń, np.**
kreować, selfi, trend, lunch

b) frazeologiczne

- **łączenie elementów dwóch i więcej związków frazeologicznych, przekształcanie związków frazeologicznych, zmienianie ich znaczeń, np.**

Janka to odpowiedzialna koleżanka, zawsze umywa ręce od wszystkiego zamiast *Janka to*

nieodpowiedzialna koleżanka, zawsze umywa ręce od wszystkiego

Polscy rycerze wyszli ofiarną ręką ze starcia z wrogami zamiast *Polscy rycerze wyszli obronną*

ręką ze starcia z wrogami

dolać oliwy zamiast dolewać oliwy do ognia

ciężki/trudny orzech do zgryzienia zamiast *twardy orzech do zgryzienia*

c) słowotwórcze

- **budowanie formacji niezgodnie z polskimi modelami słowotwórczymi, np.**

spec grupa zamiast *grupa specjalna*

sport telegram zamiast *telegraficznie o sporcie*

- **zastosowanie niewłaściwego formantu lub niewłaściwej podstawy słowotwórczej, np.**

głupiość zamiast *głupota*

eurosejm zamiast *europarlament*

- **błędy stylistyczne**

- **mieszanie stylów, np. używanie słownictwa potocznego w sytuacjach publicznych, np.**

Jan Kochanowski to gościek, którego utworów dzisiaj już nikt nie rozumie

- **stosowanie skrótów myślowych, np.**

Santiago mieszkał w starej chacie na skraju ubóstwa

W mieście panuje tylko smutek i radość zaczerpnięte z dzieł Chopina

- **ubóstwo słownictwa, np.**

Ta sukienka mogłaby być nawet taka, jak o tam, tamta

Pogoda jest taka, jaka jest

Ten bohater był taki, że oni go tak traktowali

- **nadużywanie zaimków, np.**

Tak jak pisał Pelc, Szekspir wziął trochę tego, co już było, dodał coś od siebie i powstało coś nowego

- **stylizacja językowa niemająca uzasadnienia w treści i charakterze stylowym wypowiedzi, np.**

Mały Książę był zły, wszakże nie mógł znaleźć przyjaciela

- **błędy w zapisie**

a) ortograficzne

- **używanie niewłaściwych liter i połączeń literowych w zapisie, np.**

mruwka, ieść, husteczka, pożądny

- **niewłaściwa pisownia łączna lub rozdzielna, np.**

codzień, w prost, jasno zielony, z nie ukiem

- **niewłaściwe używanie wielkich i małych liter w nazwach własnych i pospolitych, np.**

Jan z czarnolasu, Wybrzeże kości słoniowej, w miniony Czwartek

b) interpunkcyjne

- **brak właściwego znaku interpunkcyjnego, np.**

Kiedy pada deszcz lubię słuchać wesołej muzyki

- **zbędne użycie znaku interpunkcyjnego, np.**

Nad Morzem Bałtyckim, jest wiele dzikich plaż

c) graficzne

- **nieczytelny zapis, niepełne słowa, przestawienie liter niebędące błędem językowym**

3. KRYTERIA OCENY PRAC UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

a) ortografia

1 p. – dopuszczalne 3 błędy

0 p. – powyżej 3 błędów

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uznaje się:

- łamanie zasad pisowni wyrazów *z u – ó, ż – rz, h – ch*
- łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania

b) interpunkcja

1 p. – dopuszczalne 4 błędy

0 p. – powyżej 4 błędów

c) zapis graficzny

Do błędów graficznych niepodlegających ocenie w pracach uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:

- **dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów**
- **mylenie liter:**
 - o podobnym kształcie (*a – o, l – ł – t, n – r, m – n, u – w, e – ě, a – q, i – j*)
 - dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania)
 - rzadziej używanych (*h – H, f – F, L – F*)
 - odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie (*b – p, d – t, w – f, g – k, dz – c, sz – s, i – y, ě – em – en, q – om – on, ś – ź, ć – dź*)
 - różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej (*p – b, d – b*) lub poziomej (*m – w, n – u, b – p, d – g, p – g*)
- **ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym:**
 - oznaczania miękkości nad literami
 - kropek (*dź, ź, i, j*)
 - „ogonków” przy literach *q* lub *ę* i kreski (wężyka) przy literach *ó, t* lub *l*
- **błędy dotyczące podziału wyrazu**
- **utratę dźwięczności** (*kóska* zamiast *kózka*, *proźba* zamiast *prośba*)

4. SEGMENTACJA TEKSTU

1 p. – segmentacja konsekwentna i celowa.

0 p. – segmentacja przypadkowa lub brak segmentacji.

Segmentacja tekstu oceniana jest ze względu na funkcjonalność, konsekwencję i celowość tekstu zgodnie z formą wypowiedzi. Należy wziąć pod uwagę, czy w tekście zostały wyodrębnione – językowo i graficznie – części pracy niezbędne dla jasnego przedstawienia realizacji tematu.

5. STYL

1 p. – styl stosowny, konsekwentny, dostosowany do formy wypowiedzi

Styl jest stosowny, dobór środków językowych jest celowy i adekwatny do formy, tematu i intencji wypowiedzi oraz odmiany pisanej języka. Dopuszczalne są drobne, sporadyczne odstępstwa od stosowności (mieszanie różnych stylów uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne).

0 p. – styl niestosowny, niekonsekwentny lub niedostosowany do formy wypowiedzi

Styl jest niestosowny, zdający niefunkcjonalnie łączy różne style, nie kontroluje jednolitości stylu, np. w wypowiedzi pojawiają się konstrukcje z języka potocznego, nieoficjalnego, wtręty ze stylu urzędowego, nadmierna metaforyka, wulgaryzmy.

Styl wypracowania nie musi być zgodny z upodobaniami stylistycznymi egzaminatora.